

Advies

Zaaknummer 3446508

vaststellen uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Doelenboom

Programma

6	Zorg voor elkaar
---	------------------

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad waarin de raad wordt voorgesteld de nieuwe uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027 vast te stellen;
2. De hiervoor extra benodigde financiering voor de periode 2024-2027 á € 505.755,00 te dekken uit de Algemene Reserve;

Toelichting

Zelfredzame, zelfstandige en veerkrachtige inwoners en een goede samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners, welzijnsinstellingen en zorgaanbieders is waar onze gemeente zich voor inzet. Dit is vastgelegd in onze coalitie "Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel" en de visie Sociaal Domein 'Wij zijn Texel: Sociaal en Gezond, met en voor elkaar' (vastgesteld in 2021). Om het beleid vanuit de visie concreet vorm te geven naar de praktijk, werkt de gemeente met uitvoeringsprogramma's. Voor de periode 2024-2027 zijn drie nieuwe uitvoeringsprogramma's opgesteld, elk gericht op een belangrijke doelgroep binnen het sociaal domein. De uitvoeringsprogramma's zijn tot stand gekomen in samenwerking met maatschappelijke partners op Texel.

Bijlagen

1. RIB Evaluatie 2022 en 2023 uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein + eindevaluatie samengevoegd
2. Oplegger uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027
3. Uitvoeringsprogramma Alle (kwetsbare) inwoners 2024-2027
4. Uitvoeringsprogramma Kind en Jongeren 2024-2027
5. Uitvoeringsprogramma Ouderen 2024-2027
6. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein (1 april 2024)
7. Begroting uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Consequenties

Financieel	☒	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☒
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

vaststellen uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Samenvatting

Om te investeren in de kwaliteit van leven van de inwoners van Texel stelt het college de raad voor om nieuwe uitvoeringsprogramma's sociaal domein vast te stellen voor de komende vier jaar. Er is voor gekozen om drie uitvoeringsprogramma's op te stellen, elk gericht op een belangrijke doelgroep binnen het sociaal domein. Deze programma's zijn: 'alle (kwetsbare) inwoners', 'kind en jongeren' en 'ouderen'. Per programma zijn ambities en opgaven geformuleerd en bevat een stappenplan met concrete acties per opgave. De nieuwe programma's bevatten geen grote koersverandering, wel een verdieping en uitwerking van de reeds ingezette strategie.

Ook geven de nieuwe programma's richting aan de uitvoering van lokale initiatieven die bijdragen aan de gewenste transformatie op Texel. Want ook op Texel neemt de druk op het sociaal domein toe. De vergrijzing en toenemende vraag om zorg leiden tot een verdere toename van de druk op de zorg. Tegelijkertijd zijn er minder mensen beschikbaar om het werk in deze sector uit te voeren. Vanuit het Rijk wordt ingezet op de transformatie binnen het sociaal domein om de zorg toekomstbestendig te maken. Belangrijke programma's die hierbij helpen zijn het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorg Akkoord. Deze transformatie vraagt om een integrale en samenhangend gezondheidsbeleid alsook een intensieve samenwerking tussen gemeenten, zorginstellingen, welzijnsorganisaties en inwoners zelf. Partnerschap is dan ook de basis voor de uitvoering van de drie uitvoeringsprogramma's. Samen met de partners is in de uitvoeringsprogramma's een balans gevonden tussen waar de komende jaren vanuit het sociaal domein de lokale focus vanuit de transformatie moet liggen en wat er haalbaar is voor de uitvoering.

vaststellen uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Argumenten tot advies

1. *De uitvoeringsprogramma's maken onze ambities concreet en geven houvast voor het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten de komende vier jaar in het sociaal domein.*
Met het vaststellen van de visie Sociaal Domein 'Wij zijn Texel: Sociaal en Gezond, met en voor elkaar' is in 2021 de koers bepaald. Met de daarbij behorende vier uitvoeringsprogramma's is de afgelopen twee jaar ingezet op thema's waar, naast de reguliere werkzaamheden, extra focus op moest worden gelegd. Samen met onze maatschappelijk partners zijn deze uitvoeringsprogramma's geëvalueerd en de uitkomsten (bijlage 1) zijn meegenomen bij het opstellen van de hernieuwde uitvoeringsprogramma's. De nieuwe uitvoeringsprogramma's bevatten geen grote koersverandering, wel een verdieping en uitwerking van de reeds ingezette strategie. Op basis van wat de maatschappelijk partners zien, wat de gemeente ziet en de richting die vanuit de genoemde landelijke akkoorden worden gegeven, zijn per uitvoeringsprogramma ambities en opgaven benoemd waaraan de komende jaren invulling wordt gegeven. Er wordt daarbij ingezet op preventie door te zorgen dat lichte vraagstukken waar mogelijk in het eigen netwerk of voorliggende voorzieningen in het dorp (sociale basis) kunnen worden opgevangen.

De opgaven per uitvoeringsprogramma zijn:

1. Uitvoeringsprogramma 'alle (kwetsbare) inwoners' (bijlage 3)
 - Texelaars zijn (mentaal) gezond en voelen zich niet eenzaam;
 - Texel biedt een gezonde leefomgeving waarin gezond gedrag en een gezonde leefstijl van inwoners wordt gestimuleerd;
 - Texel is een inclusief eiland;
 - Iedereen op Texel is in staat hun talenten optimaal te ontwikkelen en benutten;
 - De sociale basis op Texel wordt bestendig, behouden en doorontwikkeld;
 - Mantelzorgers worden ondersteund waar nodig.
 2. Uitvoeringsprogramma 'kind en jongeren' (bijlage 4)
 - Alle kinderen krijgen een kansrijke start in een kansrijke omgeving;
 - Op Texel kunnen alle kinderen gezond en veilig opgroeien. Daarnaast worden hun kansen vergroot doordat kinderen en jongeren in staat zijn om hun talenten te ontwikkelen;
 3. Uitvoeringsprogramma 'ouderen' (bijlage 5)
 - Ouderen hebben een woonsituatie die passend is bij de (zorg)behoefte om zo lang mogelijk vitaal (thuis) oud te worden;
 - Ouderen kunnen voldoende meedoen en participeren in de maatschappij.
2. *De landelijke en regionale ontwikkelingen vragen om een integrale preventieve aanpak.*
De zorgvraag neemt toe en de zorgkosten stijgen. Tegelijkertijd zijn er minder mensen beschikbaar om het werk in de zorgsector te kunnen uitvoeren met als gevolg een toenemende werkdruk. Landelijk wordt ingezet op een brede integrale beweging en transformatie binnen het sociaal domein met als doel om de zorg toekomstbestendig te

maken. Het Rijk zet hier met verschillende programma's op in, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA: gericht op zorgpartijen) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA: gericht op de lokale aanpak) en de Hervormingsagenda Jeugd. Texel maakt daar deel van uit. In de regionale samenwerking met Den Helder, Schagen en Hollands Kroon zijn ook kaders geformuleerd in de 'Regiovisie voor het sociaal domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029' (besluitvorming op 17 april 2024) die relevant zijn voor de lokale uitvoeringsprogramma's, zoals het nog beter organiseren van de zorg die nodig is, de leefbaarheid verder vergroten en het bevorderen van het kunnen meedoen in de maatschappij.

Het belangrijkste doel van deze akkoorden is om de beweging van zorg naar preventie teweeg te brengen. Deze transformatie vraagt om een integrale en samenhangend gezondheidsbeleid alsook een intensieve samenwerking tussen gemeenten, zorginstellingen, welzijnsorganisaties en inwoners zelf. De inzet en uitvoering van de uitvoeringsprogramma's sluit ook naadloos aan op de Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026 waarin het gedachtegoed van Positieve Gezondheid centraal staat.

3. *De uitvoeringsprogramma's geven richting aan de uitvoering van lokale initiatieven die bijdragen aan de gewenste transformatie op Texel.*

De uitvoeringsprogramma's zijn gezamenlijk met maatschappelijke partners opgesteld en worden samen uitgevoerd. Partnerschap is dan ook de basis voor de uitvoering. In de uitvoering heeft de gemeente een regie-houdende rol en werkt samen met zowel gecontracteerde partijen, gesubsidieerde partijen als vrijwilligers. De rol hierin varieert van sturend, faciliterend en stimulerend. Dit brengt een mate van afhankelijkheid met zich mee. Door vanuit de uitvoeringsprogramma's opgavegericht rondom doelgroepen te gaan werken wordt zoveel mogelijk de integraliteit binnen de programma's geborgd. Deze manier van werken is een goede manier om de complexiteit en grote hoeveelheid betrokken partijen binnen het sociaal domein te managen en tegelijk de integraliteit te behouden waar nodig. Deze werkvorm vraagt om het bundelen van krachten en daagt uit om partners te verbinden en om gezamenlijk te werken aan de gemeenschappelijke doelen. Samen met de partners is in de uitvoeringsprogramma's een balans gevonden tussen waar de komende jaren vanuit het sociaal domein de lokale focus vanuit de transformatie moet liggen en wat er haalbaar is voor de uitvoering.

Alternatieven

Wanneer de uitvoeringsprogramma's gewijzigd worden vastgesteld en/of geen of minder budget vrij wordt gemaakt voor de komende jaren, dan kan er enkel uitvoering worden gegeven aan de uitvoeringsprogramma's op die onderdelen waar de SPUK-GALA gelden voor worden ingezet. Het extra gevraagde budget wordt ingezet op de transformatie van het sociaal domein alsook voor de continuering van het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Daarnaast wordt het extra budget ingezet voor een campagne mentale gezondheid en innovatiebudget ten behoeve van preventie- en zorgaanbod mentale gezondheid. Zonder extra budget wordt er een minimale uitvoering gegeven aan de uitvoeringsprogramma's en wordt er veel minder of zelfs niet het effect bereikt dat met deze uitvoeringsprogramma's wordt nagestreefd.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten

De totale uitgaven over 2024-2027 bedragen € 936.740. Deze worden deels gedekt uit al bestaande budgetten voor loonkosten. Daarnaast worden delen van de uitvoeringsprogramma's over 2024-2027 incidenteel gedekt uit de SPUK-GALA bijdragen van het Rijk ad € 352.985. Voor het deel wat niet gedekt wordt ad € 505.755 wordt dekking uit de algemene reserve gevraagd.

Dekking

Er is geen dekking. Voorgesteld wordt om de benodigde financiering te dekken uit de Algemene Reserve.

Toelichting:

Om tot een realistische begroting van de benodigde extra financiering voor de uitvoeringsprogramma's te komen, is gekeken naar de begroting Sociaal Domein voor de komende vier jaar en de beschikbare capaciteit binnen het sociaal domein (bijlage 7). In de verbinding met de maatschappelijk partners is ook gekeken naar hun opdrachten zodat alle beschikbare uren en middelen zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet.

De brede specifieke uitkering (SPUK) is gekoppeld aan het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierin heeft het Rijk reeds beschikbare middelen gebundeld in één brede specifieke uitkering. In september 2023 heeft gemeente Texel besloten op alle thema's van GALA de beschikbare middelen te willen inzetten en aan de slag te gaan met de uitvoering daarvan. Deze SPUK-middelen zijn in de gemeentebegroting 2024-2027 opgenomen. Ook deze middelen worden zo efficiënt mogelijk ingezet. De looptijd van de uitvoeringsprogramma's sluit daar goed op aan.

In deze uitvoeringsprogramma's zijn activiteiten opgenomen die voornamelijk binnen bestaande budgetten en binnen bestaande capaciteit uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast is per opgave, op basis van de stappenplannen, gekeken voor welke werkzaamheden nog extra financiering nodig is.

Het betreft een begroting die zo goed mogelijk is ingeschat. Mocht tijdens de uitwerking van de verschillende stappenplannen blijken dat er meer budget nodig is dan begroot, dan worden hiervoor initiatiefvoorstellen via de perspectiefnota opgevoerd.

➤ **Totale begroting per uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027**

Uitvoeringsprogramma	2024	2025	2026	2027	Totaal 2024-2027
Alle kwetsbare inwoners	€ 134.143,00	€ 126.831,00	€ 75.322,00	€ 13.000,00	€ 349.296,00
Kind & Jongeren	€ 83.563,00	€ 134.623,00	€ 100.243,00	€ 40.990,00	€ 359.419,00
Ouderen	€ 43.288,00	€ 83.288,00	€ 69.949,00	€ 31.500,00	€ 228.025,00
Totaal budget	€ 260.994,00	€ 344.742,00	€ 245.514,00	€ 85.490,00	€ 936.740,00

- Totaal extra financiering, minus SPUK-middelen en loonkosten, t.b.v. uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Uitvoeringsprogramma	2024	2025	2026	2027	Totaal 2024-2027
Alle kwetsbare inwoners	€ 19.375,00	€ 44.125,00	€ 20.000,00	€ 13.000,00	€ 96.500,00
Kind & Jongeren	€ 69.040,00	€ 108.675,00	€ 84.550,00	€ 40.990,00	€ 303.255,00
Ouderen	€ -	€ 43.000,00	€ 31.500,00	€ 31.500,00	€ 106.000,00
Totaal budget	€ 88.415,00	€ 195.800,00	€ 136.050,00	€ 85.490,00	€ 505.755,00

Belanghebbenden

- **Externe belanghebbende(n)**

Het bieden van brede inspraak voor betrokken partijen is een belangrijke stap in het participatietraject dat doorlopen is om te komen tot de nieuwe uitvoeringsprogramma's. Voor het formuleren van de nieuwe uitvoeringsprogramma's is samen met maatschappelijk partners in juni 2023 gestart met een evaluatie van de lopende uitvoeringsprogramma's. Aan de hand van de uitkomsten van deze evaluatie zijn er eerste versies van de hernieuwde uitvoeringsprogramma's opgesteld. Op 13 en 14 december 2023 zijn bijeenkomsten georganiseerd om deze eerste versies te toetsen bij de maatschappelijk partners. Op 19 januari 2024 volgde nog een extra bijeenkomst voor partners die niet aanwezig konden zijn bij de eerste toets ronde. Gezamenlijk is gekeken naar de ambities en opgaven die de komende jaren op ons afkomen. Op 20 december 2023 is een presentatie gegeven aan de adviesraad Sociaal Domein over het proces van totstandkoming van de hernieuwde uitvoeringsprogramma's. De Adviesraad gaf als advies mee dat het belangrijk is om de geformuleerde opgaven te prioriteren. Dit advies is meegenomen in de meerjarenplanning. Daarna volgden nog vier verdiepingssessies met maatschappelijke partners over hoe de geformuleerde ambities en opgaven gerealiseerd kunnen worden. Partners die niet aanwezig konden zijn, is de gelegenheid gegeven om schriftelijk te reageren. Ook deze aanvullende informatie is meegenomen in de gemaakte keuzes.

De adviesraad sociaal domein is tijdens het hele proces van totstandkoming van de uitvoeringsprogramma's betrokken geweest. Hierover hebben zij op 1 april 2024 een advies uitgebracht (bijlage 6).

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Coalitieakkoord Bouwen aan vertrouwen 2022-2026
- Visie Sociaal Domein (besluitvorming september 2021)
- Regiovisie (besluitvorming 17 april 2024)
- Vaststellen GALA SPUK-middelen (besluitvorming september 2023)
- RIB Evaluatie uitvoeringsprogramma's 2022 en 2023 (december 2023)
- Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026 (besluitvorming 22 mei 2024)

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3446508

vaststellen uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Doelenboom

Programma

6	Zorg voor elkaar
---	------------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat het met de meeste Texelaars goed gaat, maar dat sommige ondersteuning nodig hebben;
- Dat de inwoners en de samenleving het verdient dat er wordt geïnvesteerd in hun gezondheid, participatie en kwaliteit van leven;
- Dat de uitvoeringsprogramma's voortkomen uit de visie sociaal domein (vastgesteld in februari 2021);
- Dat de huidige uitvoeringsprogramma's 2022-2023 zijn afgelopen en geëvalueerd samen met maatschappelijk partners;
- Dat maatschappelijke partners hebben bijgedragen aan de herformulering van de nieuwe uitvoeringsprogramma's;
- Dat de nieuwe uitvoeringsprogramma's in samenwerking met maatschappelijke partners worden uitgevoerd;
- dat voor een continuering van de uitvoeringsprogramma's extra budget nodig is.

Besluit

1. de drie uitvoeringsprogramma's sociaal domein vast te stellen:
 - a. alle (kwetsbare) inwoners
 - b. kind en jongeren
 - c. ouderen
2. voor de uitvoering van deze uitvoeringsprogramma's incidenteel € 505.755,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de algemene reserve.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-05-2024,

De griffier,

De voorzitter,

Bijlagen

1. RIB Evaluatie 2022 en 2023 uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein + eindevaluatie samengevoegd
2. Oplegger uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027
3. Uitvoeringsprogramma Alle (kwetsbare) inwoners 2024-2027
4. Uitvoeringsprogramma Kind en Jongeren 2024-2027
5. Uitvoeringsprogramma Ouderen 2024-2027
6. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein (1 april 2024)